

VELKOMMEN TIL SPORET VED VRINNERS HOVED

Sporet ved Vrinners Hoved har parkering ved Lergraven – en lille sidevej til Vrinners Havvej ca. 150 m før stranden (parkér hensynsfuldt ift. sommerhusejerne!). Midt i Vrinners kan man stå af busrute 361 og herfra går Havvej mod vest). Ruten er ca. 4 km, men kan kortes lidt. Numrene nedenfor henviser til kortet.

1 LANDBRUG MED MALKEKØER

Vandgården er en moderne kvægbedrift med 75 malkekøer (SDM: sortbroget dansk malke race). Der ses tit køer på græs, kvier på strandengen, og afgrøderne er til kvægfoder: Græs, kløvergræs og byg-ærtehelssæd til slæt og ensilering.

2 NYGRAVET VANDHUL

Ejer har gravet et nyt lille vandhul, og der er heget, så kvæget ikke ødelægger brinkerne. Der er naturligt tilløb af grundvand, og vandet er derfor rent og klart. Der er hurtigt indvandret sumplanter og vandinsekter – fx Dunhammer og store guldsmede. Der er derimod ingen fisk, og det giver gode vilkår for vandinsekter og haletudser.

3 NYT LØVHEGN

Ca. 100 m fra stranden har ejer plantet et løvtræshegn med artsrige blandinger af træer og buske. Mange arter blomstrer og sætter frugter til glæde for fugle og mus.

eg Der er gamle danske arter som Pil, Ahorn, Navr, Eg, Røn, Tjørn, Ask, Hyld men også importerede som Syren og Snebær. Både læhegn og vandhul er også godt for vildtet, men der drives ikke jagt her.

4 ÅBNE STRANDOVERDREV

De flade strandoverdrev kan i juni være helt lilla af blomstrende Engelskgræs. Der er også solgule pletter af Knold-Ranunkel, lilla Hejrenæb, hvid Flipkrave og lyseblå Tandfri Vårsalat. Her føler lærkerne sig trygge for rovfugle, der ellers lurar i træerne. Dette er tumleplads for det åbne lands fugle: Sanglærke, Agerhøne, Vibe og Strandskade (pas på jordrederne; hund i snor!).

5 BLOMSTERFLOR PÅ GAMLE KYSTSKRÆNTER

Nordpå ses stejle skrænter, hvor Stenalderhavet, der var 4 m højere, gnavede i den tids kystlinie. De har aldrig været opdyrkede, og rummer derfor en gammel, speciel og artsrig blomsterflora, fx Lav Tidsel, Knoldet Mjødurt, Hulkravet Kodriver og Sølv-Potentil. Det er heldigt, at der er kvæg i nærheden, for uden afgræsning gror skrænterne til og blomsterne skygges væk. Begyndende tilgroning (Tjørn) ses længere mod nord. Her forsvinder lærken; til gengæld kommer Gulspurv og Tornsanger. Med sjældne blomster kommer også sjældne sommerfugle, fx den blå Eng-Blåfugl. Nyd blomsterne, hvor de står – flere er fåtallige og sårbare.

6 VINDMØLLE

Kun få dage om året er der vindstille på Vrinners Hoved. Det er en ideel placering for en vindmølle og vingspidserne når op i 96 m. Den nuværende 600 megawatt mølle er fra 1996, og produktionen svarer til 400 husstandes elforbrug - på en god dag til hele Mols' elforbrug. Her er der udsigt horisonten rundt: Kalø Slotruin, Kalø-skovene, Egens Vig, Mols Bjerge med Stabelhøje, Vrinners Ø og hele Århus-kysten.

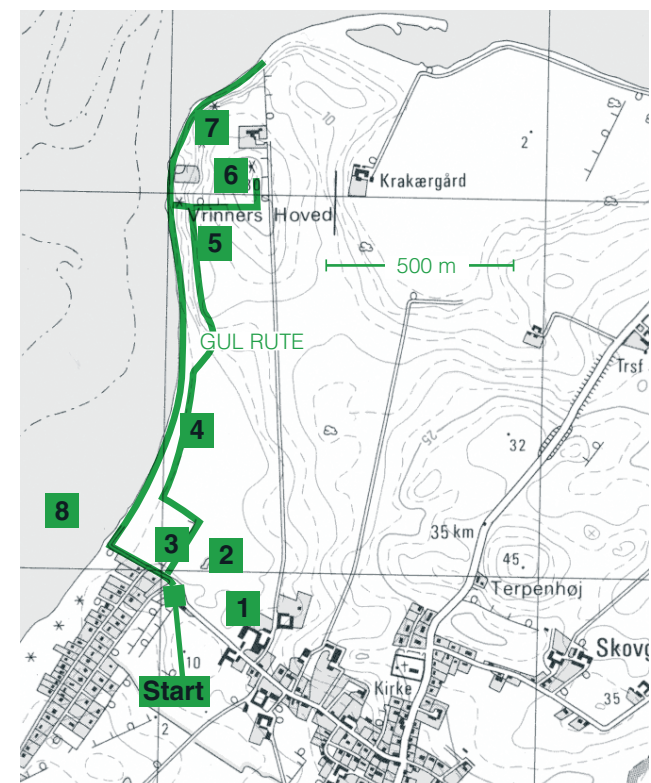
7 STRANDEN VED VRINNERS HOVED

Havet gnaver i Vrinners Hoved og laver åbne skred, men nogle steder danner Tagrør tykke rodmatte, der dæmper havets gnaven. Mod nord vest går to "stenrevler" ud i

vandet. Det er rester af gamle ålegårde - stenene fungerede som fundament og ledelinier, der drev fiskene derud, hvor ruserne var. Mols' og Helgenæs' kyster har rummet mange ålegårde, for ålefiskeriet var overalt rigt, en tinglyst ret og et godt bierhverv. Der er sandstrand med spredte salttålede planter, fx den lave tykbladede Strandarve.

8 VRINNERS Ø

Danmark er de 1000 (faktisk 1419) øers land. Men havet giver og havet tager, og øer kommer og går. Vrinners Ø har været under dannelse i 80 år, men har først nu sammenhængende vegetation af salttålede Strand-Annelgræs. Nogle havfugle yngler kun på ubeboede øer uden rovdyr. Netop på Vrinners Ø yngler fx Hav-Terne og Dværg-Terne (mågeagtige styrtfiskere med smalle vinger, halekløft). Giv dem ro i yngletiden fra den 15.3 – 15.6.

Se efter
den gule folderkasse
– her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket
med gule trekkanter på pæle

FUGLE PÅ SPORET

Agerhøne (*Perdix perdix*)

Lille buttet høns-fugl med korte afrundede vinger og kort hale, ca. 30 cm lang. Rødbrun og grålig med smukke farvetegninger. Findes i det åbne kulturlandskab på marker og enge. Var tidligere meget almindelig ynglefugl herhjemme, men er i de seneste årtier gået kraftigt tilbage. Ses hele året.

Strandskade (*Haematopus ostralegus*)

Strandskaden er ikke til at tage fejl af med sin kontrastrege sorte og hvide fjerdragt, lange røde næb og lyserøde ben. Den er almindelig langs danske kyster både som ynglefugl og trækgæst nordfra. Strandskaden udstøder et skarpt, skrigende klip-klap og en lang trille.

Gulspurv (*Emberiza citrinella*)

Gulspurven kendes på hannens citrongule hoved og den gule underside med rødbrune længde striber. På en varm sommerdag lyder gulspurvehannernes monotone sang overalt i det danske kulturlandskab. Den er vidt udbredt i hele Europa og yngler overalt i det åbne land med islet af træer og buske. Både stand- og trækfugl.

Vibe (*Vanellus vanellus*)

Vadefugl med tydelig nakketop (28-31 cm lang). Flyver med korte, rappe vingeslag. Mørk overside med grønligt skær, sort bryst og hvid bug. Almindelig ynglefugl og trækgæst. Findes både ved kysten, på marker og enge, hvor den bygger rede. Optræder synligt, har akrobatisk flyvning med voldsomme dyk og drejninger. Lever af orme og insekter. Ses fra februar til november.

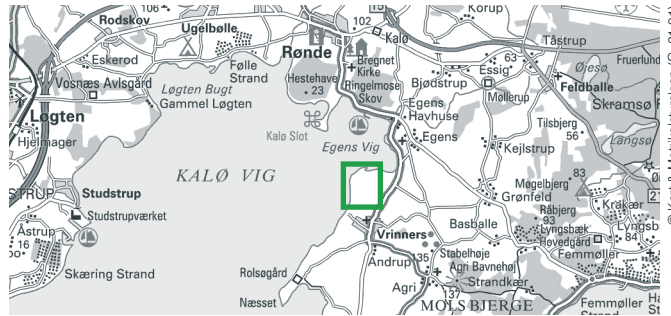
Sanglærke (*Alauda arvensis*)

Lille brunlig spurvefugl (18-19 cm lang). Findes på mark og eng, hvor man forår og sommer kan høre den synge meget lange og varierede, trillende sang mens den står stille på svirrende vinger højt i luften.

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Levende hegn		
	Skrænt		Jorddige
	Jernbane		Sti
	Vej		Markvej
	Gul rute		

4 Henvisning til forklaring

© Kort & Matrikelsynet (G. 21.01)

Sporet ligger på det vestlige Mols. Fra Ebeltoft, Randers og Århus køres ad Rønde-Ebeltoft-landevejen. I Egens Havhuse drejes mod syd ad Havhusevej mod Knebel. Centralt i Vrinners drejes til højre (vest) ad Havvej. P-plads og turstart på Havvej ca. 100 m før stranden. Busrute 361 fra Rønde – den kører næsten ad samme rute. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på indersiderne. GPS-kordinater til startpunktet: 56.24885°, 10.48372°.

HUND I SNOR

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Som gæst hos lodsejerne er du velkommen til fods. Hund holdes i snor af hensyn til ynglefugle og kvæg; pas på afgrøder og el-hegn. Gå udenom og ikke imellem kvægflokkene. Størstedelen af ruten farbar for barnevogn og gangbesværede.

YDERLIGERE VIDEN

Større grupper kan aftale rundvisning med lokale naturvejledere, der fortæller mere om landskabet og årets gang i landbruget og naturen. Kontakt DGI-Karpenhøj i Fuglsø på tlf.: 86 35 28 04. E-mail: karpenhoej@dgi.dk

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:

Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsforening · Landbrugsraadet
Landdistrikternes Fællesråd · Skov- og Naturstyrelsen
Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet

Tekst: Naturvejleder Jens Reddersen, DGI-Karpenhøj
Tegninger: Michael Petersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrugsraadet, Axeltorv 3, 1609 København V
Telefon 33 39 40 00 · Fax 33 39 41 61

WWW.SPOR.DK

SPOR0245 · Søs Jensen · 9/2005

Sporet ved Vrinners Hoved

